

Szerkesztőségi iroda:  
Csik-Szereda  
György Jakab Márton  
könyvkereskedő  
hová  
lap szellemi részét illető  
közlemények,  
előfizetési pénzek és hir-  
detések küldendők.

# CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.  
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:  
Egész évre 4 frt.  
(Külföldre) 6 frt.  
Félévre 2 frt.  
Negyedévre 1 frt.  
Hirdetési díjak  
a legolcsóbban számítottak  
Bélyegdíjért külön minden  
beiktatásnál 30 kr.  
Nyilvántartási díjak  
soranként 10 kr-ért közöl-  
tetnek.

## A haragos szomszéd.

Csik-Szereda, okt. 19.

Nem tagadhatjuk meg olvasóinktól azt a figyelmet, hogy be ne mutassuk a Székelyföld anyavárosában megjelenő „Székely Udvarhely“ című lapnak egyik reánk, Csikmegyére vonatkozó közleményét. Teszünk ezt azért, mert ama lapot alig olvassa nálunk valaki.

Folyó október hó 13-iki számában első cikkben közli az Udvarhely vármegyei őszi rendes közgyűléséről szóló tudósítást s azt helyenként megjegyzésekkel kíséri. A többek közt így ír:

„A Budvárián felállítandó emlékoszlop költségeire a közgyűlés már előzőleg 1000 forintot szavazott meg, e célra szintén 1%-os pótdadó kivetését szavazta meg. Itt megemlítjük, hogy az emlékoszlop költségeinek felerészéhez való hozzájárulás érdekében társ székely törvényhatóságok is megkerestettek azon indokból, mert a felállítandó emlékoszlop nem csak Udvarhely vármegyének, hanem az egész székelységnek díszességét van hivatva hirdetni. E célból megkerestetett Csikvármegye közönsége is, a mely közönség állítólag szintén székely s a mely közönség a leggazdagabb az egész országban, lévén vármegyének százezrekre menő vagyona, a melyvel azt sem tudja, mit csináljon. E gazdag és állítólag székely vármegye a megkeresést röviden és ridegen visszautasítja azon indoklással, hogy „pénz hiányában (!?) az emlékoszlopra semmi sem adható.“

Ezt olvasva nagyon nehéz „satiram non scribere.“ Csikvármegyének ez eljárásán nem tudunk eléggé csodálkozni. Ugy látszik, a Hargitán túl vagy a vármegye lakossága, vagy annak vezetői kínai fallal akarják Csikországot körülvenni, utánozni akarván mindenben a rokon kínai birodalmat. No de biztosítjuk azért a székely Kinát arról, hogy akad itt is egy Japán s egyszer alaposan elbánik legyűzhetetlennek vélt szomszédjával.“

Eddig tart a közgyűlésről szóló tudósításának minket illető része, melyhez mi kínaiak egy néhány szerény észrevételeket tehetünk, a nélkül, hogy mi is haragudnánk.

Csikvármegyének az a szerencsétlen híre ment széjjel az országban, hogy ő nagyon gazdag vármegye s így lépten-nyomon üldözi a híres gazdagságnak az az átka, hogy unos untalan az ország minden rendű és rangu boldog és boldogtalan célra koldulásokkal keresik fel. Egész listák kerülnek elő egyes közgyűléseken ilyen koldulásokról, melyekre a közönséges válasz a „pénz hiányában.“ Hogy a Budaváran felállítandó emlékre a vármegyéhez intézett adakozási felhívás is ilyen választ nyert, azt akármennyire is sajnáljuk, de természetesen találjuk, mert jól megjegyzendő, hogy Csikvármegyének, mint ilyennek nincs semmije az egy vármegyelázán kívül, hanem van Csikvármegye székely lakosságának nálunk ugynevezett „nevelési alapja“, melyet a vármegye kezel és kezeltet. Az egyetlen vagyonát a vármegye a megyelázát a „nevelési alaptól“ vett kölcsönből építette s ezen alapnak évenként törlesztgeti a kölcsönét. Ebben áll tehát a híresztelt gazdagság, melyre a haragos szomszéd olyan keserű célzást tesz.

A nevelési alap, mint már neve is mutatja, nevelési célok előmozdítására szolgál s ezen célok szolgálatában legelső sorban — s majdnem kizárólag a helybeli (vármegyei) érdekeket kell támogatassa.

Ha Csikvármegye ösödöktől fogva,

mióta az a vagyon a mondott célra a feleség által a lakosság részére visszaadott, nem örködött volna ama vagyon megtartásán és gyarapításán, ma ő is épen olyan koldus volna a fiai neveltetésére fordítható anyagi tehetség terén, mint akár — mondjuk Udvarhelymegye.

Ne irigyelje hát a jó szomszéd ezt a gazdagságot és nincs is oka haragudni, mert ha a budvári emlékre nem is adhat ez a hivatalos vármegye, igen is adott például az udvarhelyi reáliskolához alapítványokat, a mi a jövőt tekintve majdnem megér egy budavári emléket.

Különös egy felfogás kezd nálunk a jó Székelyföldön lábra kapni. Egyik-egyik székely vármegye kezdeményez valami székely érdekű vállalkozást s azonnal kihirdeti, hogy ez az összes székelység vitalis érdeke s e révén mindjárt a jámbor és „gazdag“ Csikvármegyét keresi meg s tőle, mint „leggazdagabbtól“ várja a legnagyobb támogatást.

Háromszék „Székely muzeumot“ akar állítani s hogy ahhoz Csikmegye mért nem ad ezereket, azért neheztelnek a muzeumi alapítók. Udvarhely székely emléket akar állítani Budváran s hogy Csikmegye nem adhat segélyt, azért haragszik a szomszéd ujság. Ez így megy állandóan. Hanem, ha Csikmegye akar valamit, ő elég „gazdag“ — csinálja meg ő maga, mondják a jó szomszédok a Székelyföld „közös“ érdekében.

Ha Csikvármegyében egész községeket a tűz pusztít el s a vármegye alispánja adakozásra kéri fel ez ország vár-

## A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

### A próba.

Németből: Ágoston Ignác.

II.

(Vége.)

A mint Jenő egyedül maradt, a Hársfa-utezu felé indult, a hol Bertáké laktak, de minél közelebb ért a házukhoz, annál inkább érezte mint támad fel lelkében a félelemnek bizonyos neme, ugyannyira, hogy önkéntelenül meglasztotta lépteit, hogy annál több ideje legyen a gondolkodásra.

Már a ház előtt volt. Habozott, habozott, de végre is az önbizalom megszállotta s gyorsan belépett.

A család együtt volt.

Az apja karosszékekben szundikált, a mama és Hedvig himezték, Berta zongorázott.

— Olyan rosszkedvűnek látszik kedves Jenő, talán történt valami — kérdezte a mama részvételteljesen.

Jenő kapva kapott az alkalmon.

— Bizony kétségbeejtő hangulatban vagyok s nem is fognak megütödni rajta, ha elbeszélem mi ért engemet.

Az egész család élénk érdeklődéssel közeledett feléje.

— Ha jól emlékeznek, — folytató Jenő — egy alkalommal mondtam volt, hogy összes vagyonomat cégérelajdonosunknál helyeztem el. Meg ne ijedjenek tehát, ha azt kell mondanom, hogy az a

vagyon elveszett, mert az én nagyrabecsült főnököm, a kiről senki sem hitte volna el, megugrott, mindenemet olvitte s most már olyan szegény vagyok, akár a legutolsó koldus.

Ha egy villám a szoba közepébe csapott volna, nem idézett elő oly leirhatatlan hatást, mint ez a kijelentés.

Az öreg Sárosy mélyen szomorú tekintettel nézett nejeire, ez Bertára vetette szemét és Berta könnyes szemével mereven a semmiségbe bámult.

— Felfoghatják most már kedvetlenségem okát, — beszélt tovább Jenő. De azért nincs minden elveszve. Életkedvem van, munkabíró ember vagyok. Ma délután megkerestem egyik barátomat, ki egy banknak igazgatója s ő biztosított engemet arról, hogy évi 800 forint fizetéselem lesz nála. Minél mostohább lesz a sors, annál fáradhatatlanabbul dolgozom.

A naiv Jenő most már azt várta, hogy Bertája vigasztalni fogja s hogy a szerelmesek mindenhiőségével és képzelt mindenhatóságával, a jövőt biztatóvá teszi, de csupán csak annyit tett mint szülői: sajnálta. Affektált rideg hangon beszélt vele, a mi aztán képzelni lehet, mily kimondhatatlanul fájt Jenőnek, hiszen ő úgy szerette nagy kék szemét, mosolyát, mely oly édes volt még a tegnapi is, szép szőke haját s egész valóját... de még is csak Lajosnak volt igaza.

— Berta — szólította meg Sárosy ur leányát, — ne feledd, hogy sietős dolgok van, eredj Hedvig te is segíts nővérednek.

— Megyünk atyám, — szólott reményvesztett hangon Berta.

— Berta! — szólott utána Jenő s közel volt ahhoz, hogy mindent elmondjon.

— A viszont látásig — szólott vissza gunyosan Berta s azzal elsietett Hedviggel, ki titkon két könyccseppet törült ki szeméből.

Az öreg Sárosy kérdőleg tekintett körül, mintha mondta volna:

— Nemde ilyen szegény nő nem kell?

Jenő elérte a dolgot s a kalapját kereste, hogy minél hamarabb menekülhessen a nyomasztó létkörből.

— Sok munkakedvet, bátorságot, kedves Jenő — szólott az öreg Sárosy. Mi sajnálatunkra, hosszú időn át nem fogjuk önt látni, holnap elutazunk, majd ha vissza akarunk térni, irni fogok önnek.

Jenő kitímolygott az ajtón.

Összezuzott szívvel ért ki az utcára, gyorsan felszalott egy épen arra robogó üres fiakkerbe s az Európa felé hajtattott.

— Oh kedves barátom, milyen szerencsétlen vagyok — szólott Lajosnak, képzeld csak, majd hogy ajtót nem mutattak.

— És Berta?

— Berta? Ő meg úgy távozott, hogy még a kezét sem nyújtotta felém. Nem volt egy szerelemből fakadó vigasztaló szava, nem egy meleg, egy édes pillantása, nem

— Igazán sajnállok kedves Jenőm.

— Ha elvettem volna, akkor lehetne szánuod

megyét s köztük a székely vármegyét is, egyiktől 65 kr, a másiktól 1 frt 20 kr, vagy 10 kr jó be az adakozás végén, a legtöbb vármegye üresen küldi vissza az ivet. Hanem hát Csikvármegye köteles mindenfelé adakozni, mert „gazdag“.

Csikvármegye eddig sem vette körül magát kínai falakkal s ezután sem fogja, bár bizony sokszor nem ártana ezen fal a méltatlan támadókkal és a fennhéjázó kéregetőkkel szemben.

Azt a japánt pedig a ki ott Udvarhelyt arra akadna, hogy egyszer alaposan elbánják a legyőzhetetlenek vélt szomszédal, se nem várjuk, se az alapos elbánásától nem féltünk.

### Beteg társadalom.

— okt. 18.

Beteg a mi társadalmunk, nagyon beteg. Érezzük ezt mindnyájan, hangoztatjuk is erősen, hogy: „oh, ezek a mai társadalmi viszonyok!“ de azért a leginkább sóhajtozók nem tesznek semmit a betegség orvoslására. Az iparost, csak azért, mivel bőrkötény van előtte s a becsületes munka kérgét buz tenyerére, lenézi a gazdag kereskedő, a láteiner ember pedig megveti mindkettőt, legfeljebb csak a nagy Széchenyi által meghonosított hitel az a kapocs, mely őt ama két kaszthoz fűzi. S hogy a dzsentr előtt meg mindhárman kevesebbet számítanak egy porszemnél, azt nap, nap után tapasztaljuk. A kaszt rendszer éppen úgy fennáll ma is, mint 48 előtt. Csak hogy akkor a választal ember és ember között a kutyabőrös nemesi levél volt, míg ma a foglalkozás minősége az, és sokfélesége folytán a társadalmat még többfelé tagolja.

A felekezetek szerinti eltagoltságról bár ne is szóljunk. A harmincz éves háboruban nem voltak a felekezetek annyira élükre állítva, mint napjainkban. Reczipiált honfitársaink társadalmi uton érzik csak, hogy a kalendárium csinálék mily szemfényvesztők, mikor 1895-iknek jelzik a folyó évet Krisztus születése után, holott a társadalmi év még mindig a középkorban jár valahol.

Szólunk a mi társadalmi tényezőinknek még egy fajta elszigeteltségéről! És a társadalmat alkotó tényezők széthúzása itt már nem hiúság, avagy féltékenység a jogokra, hanem politika. Ez a társadalmi életet megbénító, nemzetiségek szerinti való elkülönítése az egyéneknek. Nem kívánunk e helyütt magas politikai szempontokra is kiterjeszkedni, hanem pusztán mint olyant vizsgáljuk a bajt, mely társadalmunk betegségének egyik igen fontos tényezője. S mi, kik e társadalmi vá-

gazán. De jer menjünk lakásomra, hányjuk-vessük meg a dolgot jobban.

Alig ültek le a Jenő szobájában, már valaki kopogott az ajtón. A „szabad“-ra egy gyermek adott be egy levelet. Jenőnek volt czimezve. Női kéz írta, idegesen szakította fel.

Kedves Jenőm!

Holnap reggel hosszabb időre elutazunk a városból, de nem tudok a nélkül eltávozni, hogy tudnodra ne adnám mély fájdalommal szerencsétlenség miatt. Dolgozzál és remélj! A munka sokkal boldogabbá és önérzetesebbé teszi az embert, mint a pénz. Egy elhervadt virágot küldök neked, a mely szerencsét visz, mert olyan valaki adja, kit te soha figyelmedre sem méltattál. Szívüdvözöl

Hedvig.

— De megint már mi lelt, — szolt Lajos, a mint barátjára nézett, — most meg már sirsz?...

— Sirok, pedig nem tudom miért, de mit tehetek róla, ha nem tudom vissza tartani könyveimet. Nesze csak, olvasd ezt a levelet s bámuld milyen nemes szive van annak, a ki írta.

— Valóban — válaszolt Lajos, mikor a levelet elolvasta és a virágocskát visszatette a borítékba, ez a levél elfeledteté egészen azt a keserűséget, mit a többiek okoztak. Lásd a szegény gyermek szerettett téged s te észre se vetted őt!

— De hogy mondhatsz ilyet, kimondta ezt neked?

— Te magad!

— Már bocsáss meg, én csak annyit mondtam, hogy jószívű, de igénytelen leány s azt is meg-

laszfalak jéghidegségét érezzük, látjuk egyszermind a magyar, román, szász elemek különválását, melyek egyike sem fogad be más nyelvet beszélőt kebelébe. Bizony, bizony azoknak jéghegyekként meredező válaszfalak ledöntésére nem rendeletek halmaza van hivatva. Ám jó, bünhödjék a baza, a közös anya elleni merénylő, sujtsa őt a törvény igazságos keze, beszélje és vallja bár anyanyelvül a magyart, oláht, tótot vagy németet. Ezzel tán sikerül politikailag megsemmisíteni a hon ellenségeit, de az elhídegült társadalmakat egymáshoz közelebb nem hozza. Ennek a megoldásáról pedig legfőbb ideje, hogy gondolkozzunk!

Keresni kell a közlekedést egymás között. A leghatalmasabbaknak kell megkezdnie. S itt félre kell tenni a kicsinyes előítéleteket. Hisz annak a földnek, mely közösen táplál iparost, kereskedőt és szellemi munkást, magyart, oláht, tótot egyaránt: annak a földnek csak legcsekélyebb kamatot adunk akkor, ha letéve kicsinyes előítéletektől, levette az elfogultság immár igen elkoptott köpenyét, új kort kezdünk: az igaz testvérisülés korát.

Nem lesz teljes addig az egyenlőség magasatos elvének diadala, míg csak a törvény előtt leszünk egyenlőknek tekintve. Társadalmi uton való megoldása a nagy, lélekemelő eszmének, ez töltse be most mindnyájunk lelkét. Hiszszük, hogy erre meglesz a jóakarát, más pedig az egészséghez nem kell.

### Látványosságok a kiállításon.

— Fővárosi levél. —

Budapest, okt. 11.

A messze külföld neve lapjainak képviselői jártak a napokban Budapestben. Apróra megnézték a kiállítás bekerített területét, hogy a maguk két szemével lássák, mit, hogyan és minő hajlékban mutat be Magyarország ezredéves ünnepén. S a míg ők sorra vették az épülő és nagyrészt már elkészült pompás polókat, a míg ők bámulattal tele jártak egyik csarnoktól a másikig, s folyton gyarapodott az érdeklődésük, egyre hangzott ajkukról az elismerés, — addig mi próbáljuk meg egy pillantást vetni a jövendőbe, hogy meglássuk azt is, a mi még nincsen, a mi csak készül, a mi csak tervben vagy papírra tett elhatározásokban van meg.

Ne nézzük most Magyarország produktív erejének leendő megnyilatkozását, mellőzzük pár pillanatra a nagy munka komoly részét, a melyet úgy is látni, megvizsgálni, tanulmányozni kell majd mindenkinek; hanem lássuk, minő szórakozást, mulatságot, látványosságokat nyújt majd a nagy közönségnek az ezredéves kiállítás.

Itt lesz elsőbbsen a megnyitás nagy napja. A király és az egész királyi család és vele a nemzet sorsának intőzői legelőbb a Mátyás király templomába mennek imádságra. Az ország első főpapja imádkozik velök a hazáért, újabb dicső ezer évet kérve az egek urától ennek a sokat megszenvedett népnek. Innen pompában és díszben átvonul-

bántam, hiszen még most jut eszembe, mily szép fekete szemei vannak, tekintete mily kifejezőteljes, arca mily intelligens s hát ha még haját látván, oly dus, mint egy velencei nő.

— Elég, elég, mérsékelt elragadtatásodat! Igen gyorsan lelkesülsz!

— Szó, a mi szó kedves Lajos, tudhatod, hogy a szerencse ritka madár s minél előbb megfoghatja az ember, annál jobban jár. Ki tudja, nem Hedviget küldte-e a sors előmbbe, hogy boldoggá tegyen? Oh szegény gyermek, ő szerett engem s én balga ember őt semmibe sem vettem. Bocsáss meg barátom sietnem kell Hedvigékhez! A viszontlátásra!

— A viszontlátásra. Szegény tatár!

Őt percczel később Jenő, mint a villám lépett be a szobába, melyet ez előtt egy órával oly szomoruan hagyott el. Egyedül a papa volt benn.

— Kedves Sározy ur, — szolt lilhegy Jenő, — nagy örömet mondok; a tudósítás hazug volt, főnököm haza érkezett, minden rendben van s így én sem vagyok tönkre téve.

— Tessék leülni édes Jenő, rögtön behívom Bertát...

— Ne, ne tessék Bertát hívni; mi egymásban csalódtunk, mi nem szeretjük egymást, hanem ha lehet Hedvig kisasszony kezeiért esedezem s ha örökre szerencsétlenné nem akarnak tenni, ne tagadják meg tőlem.

— He Hedvignek a kezét kéri, kedves Jenő? — szolt zavarodottan Sározy; — jól van, ha már a tudósítás hazug volt, legyen az ön.

nak az új parlament épületébe, széles é hazának legnagyobb szerű, leghatalmasabb palotájába, hogy a király a maga személyében megnyissa az országgyűlés két házát. Most ezer éve Pusztaszerezen is azzal kezdték meg a honalapítást, hogy fejedelmek és nemzet hűséget fogadtak egymásnak, s a legdrágább kincset, az alkotmányt biztosították. Ezer évvel utóbb ismét hűségi esküt tesznek egymásnak: az alkotmányos király és az alkotmányos szerető nemzet.

Ezután lesz az ezredéves kiállítás megnyitása. Maga a legmagasabb védnök, ő felsége a király nyitja meg a kiállítást a történelmi csarnokban, az épületeknek ama részében, a mely legjobban emlékeztet Árpád korára, a hol a honfoglaló magyarok emléket mutatják be. S a királyon kívül ott lesznek a királyi hercegek, az udvar, az országnagyok, mindenki, a kinek rangja, neve, dignitása van.

S mind bejárják a kiállítást, a mit összehord egy nagyratörő, nagyratermű nemzet, hogy bemutassa ezredéves dicső múltját, újabb ezer évre jogosító fényes jelenét.

De itt csak a látványosságokról akarunk ezuttal beszélni. Szóljunk hát pár szóval Vágó Pál hatalmas tervéről, a melyet a nagy közönség bizonyára meg fog valószínűsíteni. A megelevenedett história, ezer év eleven története fog előttünk elvonulni. Mind, a mi csak nagy és emlékeztető, dicső és példát mutató a nemzet múltjában, kaczagányos Árpád délczeg leventéitől a közelmúlt nagy férfainak és nagy tetteinek koráig: az ott lesz előttünk híven, pompában és a multak dicsőségével. Nincs nemzet a világon, a mely hasonló mutathatna!

Az alatt a félesztendő alatt, a míg a kiállítás tart, százánál több országos és nemzetközi kongresszust rendeznek. Ezeknek javarésze olyan, a mely a nagy közönséget is közelről érdekli, a mely látványosságokkal, felvonulásokkal, versenyekkel, mutatványokkal jár. Hogy csak többet ne említsünk, ilyenek a tüzoltók, tornászok, vasparipások, atléták, lövészek találkozói. S a sportünnepek egész hosszú sora fűződik hozzájuk. Lovas, atléta, torna-versenyek lesznek. Kocsikörzők és kocsisversenyek, lovasjátékok, harci játékok s ki győzni felsejölni mind, mikor majdnem minden hétre esik majd kettő három.

S mindezekhez csatlakozik az állandó látványosságok egész sora. Csak a javát említsük.

A kiállítás korzója már 1885-ben a nagy közönség legkedvesebb tartózkodó helye volt. Hát még jövő esztendőre. Egy eleven virágkiállítás lesz ez a korzó, a hol nem cserepekben, hanem a szabadban, bokrétaaszaru csoportokba ültetve mutatják be a legpompásabb dísznövényeket, a miknek termelésére a hazai műkertészet képes. S e pompás helyen, gyönyörű kis pavilonban egyre szól a zene. S mikor a sétáló közönség a villamos lámpák napnali fényében járkal a csodaszép kertben, egyszerre elsötétedik a lámpások fénye s tündéri fénypompában gyul ki a fontaine lumineuse, az elektromos szökőkút. Toronymagasra szöknek fel a vastag vizsugarak s a hogy csillogó gyöngyszemekben ujja hullanak, ezer pompásnál pompásabb színre festik a rejtett villamos gépek. Messzről ugyanekkor elektromos tűzijáték gyönyörködtetti az embereket, egy új, még pedig magyar találmány, a melyet csak a kiállításon látunk meg legelőször.

S még hány látnivaló lesz? A ballon captiv, a melyet napjában egyszer-kétszer feleresztenek a szédítő magasba, a hol katonai gyakorlatokat végeznek a ballon kezelésére kirendelt katonák. Az óriás-kerék, a mely egész vasuti waggonokat emel háromszáz méter magasra s onnan látják majd az emberek a kiállítás városát, parányi méretekben, mint a madár a messzeségből. Az aquarim, az ide szállított tenger-fenek, a hol a valósághoz híven, elevenen látjuk majd a tenger csodálatos életét, a soha nem látot állatokat, husevő virágokat, s az az elképzelhetetlen világ, a mely a tenger mélyében él, mozog. Közel lesz ehhez a kinetoskop Edison mesés találmánya, a mely megeleveníti képeket s a mozgást fotografálja le a villamosszag hatalmával. Vonatok vágatnak, bennök eleven, mozgó, cselekvő emberekkel; egy löverseny ját szódik le előttünk, a hogy starter indít, a lovak lábára kapnak, szédület-s hajszában vágatnak, hogy izgató végküzdelem után diadallal vezessék be nyertes lovat az ujjongó tömeg közt az istállóba. S ezer más ilyen jelenet, mind elevenen, színesen, természetes mozgásban.

Említsük-e még a kiállítás faluját, ezt a miniatűr Magyarországot minden népével, minden vidékével? A hol benne látjuk az embereket tájék, nemzetiség, vidék szerint, a házukat, szokásaikat, viseletüket, butorukat. A hol lakodalmak, bucsujárások, torok lesznek; szüret, tollfosztás, tengerihántás, fonó, csak úgy, mint a nép életében a valóságban. A hol nemcsak mi ismerjük meg, s ha érdemes, eltanuljuk a más vidékek szokásait, hanem megmutatjuk a külső országoknak is, az idegeneknek: milyen a magyar nép, milyen az élete, milyenek a szokásai, erkölcsői.

Még nagyon sok ilyen felsorolni valónk akadna, de talán egyszerre elég volna ennyi. Jövőre szólunk a többről.

## LEVELEZÉS.

A kászonalsziki róm. kath. fiók tanító-egyesület 25 éves jubileuma.

A kászonalsziki róm. kath. fiók tanító-egyesület f. évi okt. hó 17-én tartotta meg a csikszentmárton-esekefalvi iskola nagytermében, működésének 25 éves évfordulati ünnepét.

A magasra meredő bércek között sok tekintetben magára hagyott keletkezési székelység szerény, de lelkes napzámósaik ezen ünnepére minden ízében megragadható, mondhatjuk elragadó, fényes és sikeres volt.

Csikvármegye hegyei és bércei csak örömmel visszhangoztak a vallásos nemzeti haladás emelésén sok nélkülözéssel, de odaadással küzdő szerény tanítók örömnapi hangjait, mert ez első jubiléus ünnep e téren, kezdete egy új korának, záloga egy szebb jövőnek, melyben a vallásosság nemzeti művelődés szép virányai tűnnek előnkbe.

Az ünnepély magas színvonalon álló hangulatát még azok indifferentizmusa sem volt képes alább szállítani, kik talán feledékenység, nem töprengésből vagy talán beviteltől okból távol maradásukkal kívántak feltűnni. Noha — megvalljuk hogy nem parányi személyünk, hanem az általunk képviselt ügy érdekében számítottunk különösen azokra, kik iránt a tanítóknak első kiképzésükért ily alkalmakkor hálaikat leróni szent kötelességük. De a nélkül, hogy valakivel szemben követeléseket támasztanánk, lássuk a szerény ünnepély menetét a műsor szerint.

Az ünnepélyt a hálaadó „Te Deum“ magasztos éneke vezette be, melyet a segédlet mellett nagys. és főt. Buzás Mihály t. kanonok, főesper-plébános ur inponált, valamint a sz. misét is a ngos kanonok ur végezte. Ez alatt az egyesület dalköre Baka János veterán kartárs vezetése mellett férfi négyesben megragadóan énekelt a „Himnusz t. Szűz Máriához“, szövege Pájer Antaltól és dallama Baka Jánostól és a „Jó jete k a n g y a l o k“ szép egyházi éneket.

A helyi és a vidéki közönség már a templomi bevezető és Istennel kezdett szép ünnepi igen nagy számban vett részt.

Sz. mise után az egyesület jubileumában részt vevő közönség a mint jött, egy nemzeti trikolor alatt hosszú kettős menetben vonult a csikszentmárton-esekefalvi iskola feldisznített nagytermébe, mely teljességgel telt az összejött ünnepelőkkel.

Az elhelyezkedés rövidesen megtörténvén, Baka József egyeleti elnök felhívására egy ötös küldöttség hívta meg ngos és főt. Buzás Mihály t. kan. főesp. urat az ünnepélyre, ki szokott pontos-sággal a küldöttség élén megérkezve, éljenzsé közt elhozlalta elnöki székét. Mire az egyesület dalköre énekelt a „Himnusz t. Erkeltől, a legnagyobb precizitással és hatásosan.

Ezután ngos és ft. Buzás Mihály t. kan. főesp. diszelnök ur igen emelkedett szellemű, eszmékben és életelvekben gazdag beszédben nyitotta meg a diszgyűlést és szép ünnepélyt.\*

A közönség a szép megüvöltött közben, közben lelkes óvácsziókkal kísérte s végül az elnök urat viharosan megéljenzte és virágcsokkal tisztelte meg.

Erre a dalkör férfi négyesben énekelt az „Ünnepi dal“-t, melynek szövegét és dallamát Baka János, az egyelet jubiléus derék tagja, a dalkör vezetője már eddig több alkalmi zenemű szövegeinek és dallamának szerzője szerette. Szöveg és dallam az ő alapos képzettségére, zenei kiváló tehetségére vallanak. A közönség előadót és szerzőt sokszoros viharos éljenzséssel tüntette ki. Az egyelet és dalköre igazán gratulálhat magának és lelkesedéssel haladhat elő e téren is ily lelkes tagtárs vezetése és buzdítása mellett.

Az ünnepély szellemi részének kiemelkedő fénypontját mindenesetre az egyesület jelesen megírt, csinosan és hangyaszorgalommal összeállított 25 évi történetének felolvasása képezte, melyet az egyesület derék jegyzője, a jól képzett és ugy látszik sokat olvasva és tanulva tanító Tamás Imre t. kan. tanító irt meg és olvasott fel. A közönség által többször megéljenzett, gyorsan, de érthetően s érdekesebb pontjaiban felolvasott történet felolvasása egy óránál több időt vett igénybe.

Reméljük, hogy mind a tanügy barátai, mind maguk a tanító urak e 25 éves, sőt az egész tanügy történetét a „C s i k m e g y e i f ü z e t e k“-ben egész terjedelemben fogják látni, olvasni és a jövőnek megörökítve birni. Még tovább füzhetném e felolvasás ismertetését, de nehogy unalmasá legyenek, legyen elég itt ennyi, a szerző elismerésére méltó munkát végzett. Csak előre! Ezután az egyesület történetének felolvasása alatt bágyadni kezdő hangulatot jólesően villanyozta fel a „Nemzeti ima“ Bartay Ede-től, melyet a derék dalkör igazán mélyen átérzve, kiváló szababossággal és nagy hatással sokszoros tapsvihart aratva adott elő.

Azt hittük volna, hogy Tamás Imre az egyesület tehetséges jegyzője az egyesület történetének felolvasása által egészen kimerülve többé nem hallatja szavát, de korántsem, mert a nagy-

hatású „Nemzeti ima“ után soron kívül ismét ott látjuk az asztal mellett őt, ki „Holló“ Poe Edgártól cz. költemény hatásos és ügyes elszavalásával nyílt megmutatta szavaltára is rátermett szép tehetségét s azt, hogy ott, hol munkálni, tenni, az egyeletnek tekintélyt, tiszteletet és becsülést kell szerezni, ő nem merül, nem fárad ki — mint a rejtelmes holló mondá: „soha sem“. Adja is Isten, hogy a vallásos nemzeti kultúra fejlesztésében az összevetett kis erők is nagy dolgokat vivén, ki ne lankadjon „soha sem“.

Az azonban a sikerült ünnepély legmeghatottabb eseményét képezte az, midőn Todor István csikszentmártoni kántor-tanító Baka Jánost, az egyesület eszméinek szülőjét, megalakulásának és 25 éves életének vezérszemléjét, ki a 25 éves egyesülettel 25 éves jubileumi ünnepet és tanítóskodásának 37-ik évfordulóját üli, érzékeny szavakban hosszabb beszédben az összes kartársak nevében melegen üdvözlölvén, a tanügy, az egyeleti élet, a zeneművészet és irodalom terén szerzett érdemei méltatásul az egyelet részéről egy csinos tokban foglalt írói készletet: tollat, tintatartót, porzót stb. Györgyakab Márton részéről, ki az ünnepelt által szerkesztett „Ó r a n g y a l“ cz. imakönyvet, mint kiadó eddig 30000 példányban bocsátott forgalomba, az irányban szerzett érdemei elismerésül is „A z e m b e r t r a g e d i á j a“ Madáchtól cz. munkának egy értékes diszkiállítású példányát nyújtotta át.

Az ember az osztatlan elismerés megnyilatkozásának meghatottabb jelenetével alig találkozik az életben, hol a nemzet legszerényebb és zaj nélkül munkálkodó napzámósaik is annyi irigység, dics és hamisságvágy, lenéző kicsinylés, megvetéssel kell megküzdeni s nem egyszer rágalom juhlangoló osztályrészül. De tudni, hogy a: conscia mens recti fa mae mendacia ridet.

A meghatottság, mely nem egy arcra csala ki örömkönyeket, mint a kegyelet drága gyöngyét, tetőpontját érte akkor, midőn ünnepelt Baka János az emléktárgyak által meglepetve, nagy későre fakad ajkán szó, hogy tiltakozzék a neki tulajdonított érdemek s midőn még sem tud kitérni a megüvöltő, sokszor éljenkben megnyilatkozó elismerés elől, — megköszönte a parányisága iránt ily impozáns módon kifejezett kitüntetést és elismerést.

Adja Isten, hogy az egyelettel jubiléus Baka János az egyelettel ünnepelje meg az egyelet arany ünnepét is!

Ezután Tamás Imre szavalt a Csik szülőtte Bálint György gy. f. hérvári gimn. tanár, főnevelői igazgatónak ezen alkalomra irt „Ünnepi ódát“-ját. A közönség a lendületes és magas költői nivón álló ódának mind szerzőjét, mind elő adóját viharosan megéljenzte. Továbbá az egyesület dalköre a ropogós üt-mű „Zengje kel-lünk hó dal“-t Zs. F.-től énekelték el.

Ezek után Baka József fiókegyesületi elnök tart még szép záró beszédet, melyben lelkes szavakban a tisztelet és hála hangján emlékezik meg midazokról a nevesebb egyektől, kik 25 év alatt az egyelet anyagi és szellemi fejlődésének emelésében tevékenyebb részt vettek.

Az ünnepelő közönség az egyesület dalköre által nagy hatással előadott „Szózat“- főemelő hatása alatt oszlott szét.

Ezután d. u. 2 óraker kezdetét vette az iskola földszinti nagytermében rendezett bankett, melyen mintegy 90-en vettek részt. Mindjárt a második fogásnál főlemelkedett ngos Buzás Mihály t. kan. főesperes és rövid egymásutánban pobarat üritett XIII. Leo pápa öszentségéért, mint az egyház fejéért, I. Ferencz József ő felsége apostoli királyt és Lónhárdt Ferencz erdélyi püspökért. Az ebéd folyamán alatt számos, szellemes felkőszöntő hangzott el. Nevezetesen: Márton Ferencz Buzás t. kanonok urat, Buzás Orbay járáshírő és Gergely Andor aljbirő urakat, Bálint Lajos Baka János kántortanítót, Gergely József az egyesület küldötteit éltette.

Bartalis Ágost megyei aljegyző gyönyörű szónoklatban mutatott rá a népnevelés nemzeti irányára, éltette az alsziki tanítói kart, buzdítván arra, hogy az erkölcsi alap szem előtt tartásával növeljenek a hazának olyan polgárokat, kik minél távolabb álljanak a kozmopolita hazafiságtól, de inkább közelebb legyenek a szovinizmushoz. Felkőszöntőjével a közönséget egészen megindította és elragadta, mit bizonyit az, hogy beszéde közben és végén többször zúgó tapsvihart és éljenzsét tört ki.

Felkőszöntőket mondtak az egyesületek küldöttei u. m. Szabó Sándor kézdiszentléleki és Barla Ágoston odolai tanítók, Hozó Pál gyergyószentmiklósi, Ferencz József karczfalvi, Puskás Tamás szépvizi, Buzás János szentmihályi tanítók üdvözlölvén küldöttik nevében az egyesületet.

Antal József menasági plébános felolvasa Ferenczi Károly gyergyószentmiklósi esperes üdvözlő iratát, Bálint Lajos csatőszegi plébános a Bartha Ignác kir. ügyész hasonló tartalmú levelét.

Felkőszöntőket mondtak még Antal József Györfy Gyulára, Bálint Lajos Ferenczi Károlyra, Bartalis Ágost az alsziki papságra, Baka József — igen szép beszédben — a testvér egyesületek küldötteire, Todor István a tanügy barátaira stb. A minden tekintetben sikerült bankett d. u.

6 óraker ért véget. Kötelességemnek tartom megemlékezni végül Bartók Dani szentmártoni vendéglozról, a ki valóban izletes ételekkel, jó borral és kifügálatlan kiszolgálásával a bankett sikeréhez szintén hozzájárult. (A csikszerepai vendéglozok sokan példát vehetnének! Szedő.)

A bankett után az iskola nagytermében szépen sikerült tánczestély volt, mely festelen jó kedvvel egészen a hajnali órákig tartott.

Az alsziki tanítói kar igazán büszke lehet ezen szép sikerére, melyhez mi is szívünköl gratulálunk!

V. M.

## KÜLÖNFÉLÉK.

— Mikó Bálint főispán ur a vallás szabad gyakorlatáról szóló, még függőben lévő törvényjavaslatnak a förendiházban e hó 21-én megkezdendő tárgyalásán való részvétel végett tegnapi napon Budapestre utazott, minek folytán a folyó hó 24-én megtartandó törvényhatósági közgyűlésen a vármegye alispánja fog elnökölni, valamint a 23-ára kitűzött számonkérő székét is alispán ur fogja megtartani.

— Korai hó. Nem akarván még a térről tudomást venni, csak felemlítjük a közelebbi két napon lefolyt abnormis időjárást, mely váratlan gyorsasággal csapott egyik szélsőségből a másikba. E hó 16-án ugyanis a hőmérő még árnyékban is 20 fok meletet mutatott s e napig legszebb ősz időjárásnak örvendettünk, de másnap délután megeredt az ég csatornája s estétől kezdve 36 óráig szakadt a hó, mi a csaknem teljes lombdizszen álló fákra rá nehezedvén, különösen a gyümölcsfákban jelentékeny károkat okozott. Midőn e sorokat írjuk a nap ki-ki kandikál a szeny-nyes felhők alul s meleg sugaraival olvadásnak indítja a vastag hóréteget s így reményünk van arra, hogy az eltemetett zöldség a földből mielőbb kikérülhet s még szép ősz napoknak s a vénaszonyok nyarának is örvendezhetünk. Egyébiránt vigasztalhat azon tudat, hogy nem csak mi csikiak részésültünk a korai hó által való meglepetésben, hanem a mint a lapokból tudjuk, a szomszéd vármegyékben, sőt egész Erdélyben bőségesen kijutott a havazásból.

— A presuntív trónörökös állapota. Legújabb hírek szerint Ferencz Ferdinánd kir. herczeg betegsége súlyosbodott. A súlyosbodást meghülés okozta. A környeztet a kir. herczeg állapotát aggasztónak tartja. A beteget Lusspiccoló-ból délbeli vidékre, Korfuba szállítják.

— A pápa haldoklik. A kolozsvári „El-lenzék“ Budapestről vett távirat szerint azt újsá-golja, hogy Leo pápa haldoklik, s az esetet titokban tartják; míg a Stefania ügynöksége a haldoklásról szóló hírt megczáfolja s csak annyit jelent ki, hogy a pápa rosszul van.

— Titokzatos boltfőtörés. Szándékosan hallgatunk az alábbi esetről, nehogy publikálásunkkal a talán titokban vezetett nyomozásnak gátat emeljünk a rejtély megoldásával szemben. Majerovits Ignác csikszerepai órás üzletéről szól az ének, kinek órás boltját mult hó 28-án éjjel 12—2 óra között ismeretlen tettesek kirabolták, s onnan 1000 forintot érő arany és ezüst órák, arany gyűrűket vittek el. Igen udvarias, valóságos gentleman volt a betörő, mert mintha kiválogatta volna az ellopott tárgyakat, csakis az üzletbe tartozó arany és ezüst műmüket emelte el, a többi javítás végett ott lévő idegen tárgyakat pedig kegyesen ott hagyta. Érdekes tudni, hogy az üzlethelyiségben, mely nem nagyobb két öl szélességűnél és 4 öl hosszúságúnál, ott aludt Majerovits segítje Weisz Vilmos, a ki semmit sem hallott az itvegázott befeztetéséről és a külső vasajtó lakatjának leveréséről; nemkülönben érdekes a betörés módozatában az is, hogy a betörő a lakatot is magával vitte és egyáltalán semmi nyomot nem hagyott maga után. Majerovits a gazda kutatott, puhanolódzott mindenfelé, azonban eddigelé eredménytelenül, mi azonban nem tartjuk ez esetet olyan könnyen vehetőnek, fontos ez, igen fontos most, mikor idegen elemek, kétes existenciák, barangolják be szűzi-országunkat, Csikvármegyét, s elmulasztatatlannak tartjuk lapunkban felhívni ez esetre az illetékes hatóság figyelmét, s egyben a káros fél érdekei megóvása szempontjából a tettes feltalálására közreműködni. A lopott tárgyak még messze nem vitethettek, s bizony ha itt a megyében bocsátattak eladás alá, könnyen rájöhetünk a tolvajra.

— Megfagyott. Szinte hihetetlennek látszik, de megtörtént, hogy folyó hó 19-re virradólag hosszúsázi Csobot Lajos a mezőn Mindszent és Hosszusász között halva találtatott megfagyás következtében. A szerencsétlen ember megelőző nap Mindszinten az esztana társaság gyűlésében lévén, szokás szerint az ilyen társaságok a közös jóvedelem terhére nagy daridókat szoktak csapni, a mi jelen esetben is megtörténvén, emberünk a szé-szesből annyira talált hörpenti, hogy haza menet a hóra lefeküdt, elaludt s reggelre megfagyott.

— Tűzeset. Folyó hó 18-án a Mindszent községhez tartozó Boroszló tizesben eddig ismeretlen okból tűz támadt s öt gazdának gazdasági épületeit, eszközeit s házaik egy részét is fölemésztette. Különösen a Nagy családot sújtotta jelentő-keny mérvben a csapás.

\*) Ezen szép beszédet lapunk legközelebbi számában egész terjedelmében közölni fogunk. Szerk.

**Apróságok.**

**Ujjongás.**

A leánya aggódva leleskedik az ajtó előtt. Ott benn az ő imádottja beszél a papával; megkéri a kezét.  
Végre kijön.  
— Mit mondott a papa? — rebegi a leány?  
Az imádó örömtől ujjongva kiált föl:  
— Tizenötezer forint!

**Kritika.**

Poeta: Szives ítéletét kérném verseimről...  
Szerkesztő: Ej, hát ezek is költemények?  
De hiszen kérem valóságos turtsvindli a mit a maguk Pegzussai elkövetnek.

**Látványosság.**

Mimi: Ah, Lili, hallom, hogy jegyet váltottál.  
Lili: Igen, Délezeghy huszárhadnagy megkérte a kezemet. Szerelmeit vallott. Lábamhoz borult. Ah, mily szép katonai látványosság volt.

**Érthető.**

Bandika gratulált a gazdag néninek.  
— Sok szerencsét kívánok kedves néni; azt mondta a mama, hogy aztán el ne veszítsem a forintot.

FELELŐS SZERKESZTŐ:  
**Dr. BOCSKOR BÉLA.**  
FOMUNKATÁRS GYERGYÓBAN  
**HOCHSCHILD LAJOS.**  
KIADO- és LAPTULAJDONOS:  
**GYÖRGYJAKAB MÁRTON.**

Sz. 4088—1895. 3—3

**Hirdetmény.**

A csikszeredai kir. törvényszék ezennel közhírré teszi, hogy a „székely vasutak“ céljára Csik-Csicsó község határában kisajátítandó ingatlanokra nézve a kártalanítási eljárást elrendelte s ennek foganatosítása végett a nevezett község házánál megkezdendő és a helyszínén folytatandó tárgyalás határnapjául **1895. évi okt. hó 21-ik napjának d. e. 9 óráját** azon hozzáadással tüzte ki, hogy ezen határnapra a kisajátító nevében a m. kir. államvasutak igazgatóságát, a távollevők és ismeretlen tartózkodásuak számára gondnokul kinevezett dr. Bocskor Béla ügyvéd, csikszeredai lakost, továbbá a kisajátítási összeírásban foglalt tulajdonosokat, úgy nem különben az összes telekkönyvi érdekelteket, illetve azok törvényes képviselőit hivatalos felzeteken egyénenkint megidézte.

Figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy elmaradásuk a kártalanítás fölött hozandó érdemleges határozatot nem gátolja és hogy az egyéni külön értesítésnek elmaradása vagy a tárgyalásról elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

A kir. törvényszék üléséből.

Csik-Szeredán, 1895. augusztus 27.

**Gyárfás, Balló,**  
 **elnök. jegyző.**

Sz. 5024—1895. ki. 3—3

**Pályázati hirdetmény.**

Csikmegye felcsiki járásához tartozó Balánbánya, Szentdomokos, Szenttamás, Jenőfalva, Karezfalva, Dánfalva és Madaras községekből — Csik-Szentdomokos székhellyel alakított közegészségi körben az orvosi állomás betöltendő lévén, arra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állomásra 1000 forint évi fizetés, természetbeni lakás és 100 forint uti átalány jár, továbbá a nappali és éjjeli látogatásokért, a látletelekért és járvány kezelésekkért a szolgabírói hivatalnál betekinthező feltételek szerinti díjszedés van biztosítva.

Köteles ezekkel szemben az orvos saját fuvarán a községeket havonként kétszer beutazni s akkor a bejelentett betegeket ingyenes gyógykezelés alá venni.

Felhívom mindazon orvostudorokat, kik ezen állomást elnyerni ohajtják, miszerint az 1886. évi I. t.-cz. 9. §. értelmében eddigi — legalább két évi — gyakorlatukat igazoló okmányokkal felszerelt kérelmüket hozzám 1895. nov. hó 3-ig nyújtsák be.

A választás Csik-Szentdomokoson 1895. évi nov. hó 4-én fog megtartatni.  
Felcsiki járási főszolgabíró.  
Csik-Szeredán, 1895. okt. hó 1-én.  
**Mihály Ferencz,**  
főszolgabíró.

Sz. 384-1895.

**Árverezési hirdetmény.**

Alólírt egyházmegyei előljárásság ezenel közhírré teszi, miszerint az egyháztanácsnak folyó évi október hó 15-én hozott határozata alapján a Csik-Gyimesben levő s a csikszentmiklósi róm. kath. egyházmegye tulajdonát képező korecsma helyiséget a hozzá tartozandó öt teremmel bíró lakház, istálló, szinajl és veteményes kerteket a **folyó évi október hó 30-án** árverés útján a legtöbbet ígérőnek három egymásutáni évre 1896. január 1-től kezdődőleg haszonbérbe adja.

Kikiáltási ár 196 forint.  
Árverezni szándékozók a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül kötelesek az árverezés előtt befizetni. A feltételek az egyházmegye előljárásságánál bármikor megtekinthetők. Zárt ajánlatok is elfogadhatók.  
Csik-Szentmiklós, 1895. okt. 15.

**Bálint Lázár,** Szakács Péter,  
plebános. gondnok.

**Hirdetmény.**

Csik-Mindszent község tulajdonát képező Kisborda havas éventei fűtermése az 1896., 97., 98. évekre nyílt árverésen **1895. november 3-án d. u. 2 órakor** a község hivatalos házánál haszonbérbe adatik. Felhivatnak mindazok, kik óhajlják haszonbérbe venni, a fent kitézött napon a helyszínen jelenjenek meg. Kikiáltási ár 140 forint, melynek 10%-át az árverés megkezdésekor kötelesek befizetni.

Az előljárásság:

Csik-Mindszent, 1895. október 16-án.

**Nagy Dénes,**  
bíró.

2—3

**„Hazai és Külföldi Bank jelzálog Kölesön K.“**

Budapest, Kerepesi-ut 65. II. emelet 24.

40 évi 5 1/2%, 50 évi 5% törlesztési kölcsön földbirtokra, vidéki házakra és telkekre. Malmok és gyárak 32 évre 6% amortizáció uton, házak építkezési kölcsön megkezdésnél, 50% teljes felépítés után 6% kamat mellett. Személyhitel 1/4 évi törlesztésre egész 10,000 forintig 6 és 7% pontos lebhonyolítása.

**Hazai és Külföldi Bank jelzálog Kölesön (K.)**  
Budapest, Kerepesi-ut 65.

12—12

5—6

**A KÓBÁNYAI**

**KIRÁLYSÖRFŐZŐ**

**részvénytársaság**

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy sör gyártmányainak elárusítását megkezdte és azokat:

**Ászok, Király, Márcziusi, Korona és Bajorsör**

elnevezéssel hordókban és palaczkokban hozza forgalomba.

☛ Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve. ☛

**DIVATÁRUK**

Van szerencsém a t. cz. közönség szives tudomására hozni, miszerint **folyó évi szeptember 1-től** kezdve üzletemet a Szőcs Ignác ur lakásán levő

**ÚJ HELYISÉGBEN**

tettem át.

Új helyiségem jóval nagyobb a réginél s ennek folyán árukészletemet is **tetemesen gyarapítottam.**

Női- és férfi ruhaszövetek, kész ruhák, vászonneműek stb. **igen nagy választékban és meglepő olcsó árakon** kaplatók.

A t. cz. közönség becses pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

**Szabó Miklós.**

4—4

☛ Temetkezéshez mindennemű felszerelési készlet és sirkoszoru. ☛

Védjegy.



**F E R E N C Z- pálinka**

(Sósborszesz)

**Vértess**

**gyógysz.-féle**

használatban a leghatásosabb. — 1 üveg 1 és 2 korona.

☛ Kapható:

Csik-Szeredában: Gözsy Árpád gyógyszertárban és Nagy Gyula kereskedőben  
Székely-Udvarhely: Bodrogi A., ifj. Derzsy Antal, Farczady K. K., Gál János,  
Gergely János és Máthé János kereskedőknel.

Sz.-Keresztúron: Jaeger J. gyógyszertárban és Lengyel László kereskedőben,  
valamint közvetlen

**VÉRTES LAJOS** Sas-gyógyszertárban Lugoson.